

republici Ston i Rat, a republika je tamo slala frančeskanе, koji su gledali iz petnjijeh žila, da iskorijene bogumilsko, pa dakako i istočni obred.¹ Vid Vuletić-Vukasović.

¹ Nije s gorega, da navedem kako je i zašto je Dubrovačka republika uvela frančiskanski red u svoju državu, a to po djelu O. Dolci (str. 22) *Monumenta Historica Provinciae Rhacusinae Ordinis Minorum*: „Cum enim accederunt nova Loca Urbi Rhacusinae haeresi et schismate infecta, Catholicisque Sacerdotibus destituta, quid comodius, opportuniusque, quam in iis sedem *Bosnensibus* dare? Ideo ipsis primum anno 1393. Umblae Conventus sub invocatione Visitationis B. Virginis ad IV. a Rhacusina Urbe lapidem est adtributus; datum deinde anno 1399. Slanense Caenobium D. Hieronymo Sacrum. Hae itaque Domus una *cum Stagnensi Cenobio* ad haec tempora nequidquam ad nostram Rhacusinam Custodiam spectauere (quod dicemus etiam inferius de Canalensi Conuentu) ejusque loca fuere sequentia octo. I. Ragusii. II. Duratii. III. Dulcinii. IV. Cathari. V. Scuttari. VI. Antibari. VII. Daxae. VIII. Corzulae. Hoc prorsus ordine circa annum 1397. a Bartolomaeo Pisano referuntur in Libro Conformitatum Fructu XI. fol. CX.

Starobosanski nadpisi u Hercegovini.

I.

ДО	ДРО	Ao aro
АСЕ ЛЕЖИ		Ase leži
ДОБРА ЖЕ		dobra že-
НА СТАНА		na Stana
ЌЂРЕНОВА		Gjurenova
ЗАЧУЕ		zasiče
ДЕ□НЪА		Devigja (?)
ПИШЕ О		piše .

Ploča vis. 1.62, šir. 1.12, deb. 0.32 m. U vrh ploče je ruža. Ovaj je nadpis na Boljunima (vidi dopis na str. 87, g. 1884). Zlamenita su početna slova u nadpisu, te mi je to do sada cigli primjer u nadpisima u Hercegovini. U rieči ДОБРА osobita je oblika Д, a tako З u rieči ЗАЧУЕ i Д u rieči ДЕ□НЪА. Nješto mi se čini čudnovata rieč ДЕ□НЪА, pa ju donšam *kako je na ploči*, te se ne-usudjem ovako razdieliti ju ДЕ□Н Ъ А = Devi ja a(se).

II.

АСЕ ЛЕЖИ РАДОС
 А□ ХЕРАКОБИ
 ЋЪ Ѡ□Д ЛЕГОХЪ
 НА С□ѠН ПА
 ЄМЕ ПОН
 Ѡ□о МН НАУНН(Н)
 (С)ПАМЕ
 МА(Н)КА
 λ Λ
 Γ Δ

Ase leži Rados-
 av Herakobi-
 ć ovd legoh
 na svoi pl-
 eme toi.
 ovo mi načini
 Stane
 maika

} 1331

Ploča duga 1.83, šir. 0.90, deb. 0.40 m. Naokolo je obrubljena. Izpod nadpisa je štit, a za štitom sablja. U rieči Хераковиѣ slovo je κ ovoga oblika ς (ς je kao starinsko grčko *kopa*, a odgovara latinskomu q, te se u grčkomu upotrebljuje samo kao broj 90), a u НАУННН osobito je n. Spomenik je na Boljunima na *Neveš-bunaru* (v. dopis na str. 87, g. 1884). Vid Vuletić-Vukasović.

Sveti Petar od Klobuka.

Hram i samostan sv. Petra od Klobuka, Klobučca, Bojišća oli Podmorja, kako se jednoč sva kašteljanska ravnica nazivala, spada svakako medju najznamenitije sve naše domovine sredoviečnih vremena. Ležao je izpod Biača kod mora: »na onomu mjestu gdje se još i sada izmedju razvalina mu opaža zasadjen u zemlju jedan komad golemoga bieloga mramornoga stupa, kraj koga pruženo je jedno krilo visokoga zida, od koga se ono mjesto — Zidurina — zove.« (Lucio. Memor. 20).

Trogirsko občinsko vieće dne 19 travnja g. 1419 odredi: *che il castello di s. Pietro di Primorje fosse buttato a terra* (Ibid. 418). I zbilja: *la chiesa di s. Pietro fu insieme con la torre distrutta nel 1420* (Ibid. 497). Iz ovoga upoznajemo, da je zgradja bivšega ovoga samostana naličila kakvoj tvrdjavi.

Nego »potonjih vremena, obnovljena je crkva ova kod morske obale; i jest ona ista što ju u naše doba gledamo uzveličanu blizu Kaštel-Čipika-Novoga, od koje se istoimenom i sva obala nazivala« (Ibidem). Na uspomenu ove veličanstvene opatije i njezinoga glasovitoga hrama, rodoljubni Kašteljani: »sagradiše kod sv. Petra od